

การพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว*

DEVELOPMENT OF A SUPERVISION MODEL FOR LEARNING MANAGEMENT AT KHAO CHAKAN WITTAYAKHOM SCHOOL UNDER THE SA KAEO PROVINCIAL ADMINISTRATIVE ORGANIZATION

รัชศักดิ์ นาคินชาติ

Ratchasak Nakinchat

โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สระแก้ว ประเทศไทย

Khao Chakan Wittayakhom School, Sa Kaeo, Thailand

Corresponding author E-mail: raksak.kh@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความต้องการและแนวทางการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว 2) สร้างรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว 3) ทดลองรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว และ 4) ประเมินรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว การดำเนินการวิจัยใช้ระเบียบวิธีแบบผสม โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากครู จำนวน 56 คน และผู้เชี่ยวชาญ 7 คน ผ่านการวิเคราะห์เอกสาร การประเมินความต้องการ การพัฒนารูปแบบ และการทดลองใช้ภาคสนาม ผลการวิจัยพบว่า 1) ความต้องการการนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครูโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด รูปแบบที่สังเคราะห์ได้มีองค์ประกอบหลัก 4 ด้าน ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการนิเทศ และผลความสำเร็จ โดยกระบวนการนิเทศ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การกำหนดโครงสร้างองค์กร การปฏิบัติการนิเทศ และการประเมินผล 2) การสร้างรูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้นมีองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการนิเทศ ผลความสำเร็จ และบทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้อง ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ผลการทดลองใช้รูปแบบ พบว่า การประเมินองค์ประกอบด้านผลความสำเร็จครั้งที่ 1 อยู่ในระดับดี และครั้งที่ 2 อยู่ในระดับดีมาก และ 4) ผลการประเมินรูปแบบ พบว่า คุณภาพการสอนของครูหลังการนิเทศมีพัฒนาการสูงขึ้น และความพึงพอใจของครูต่อการใช้รูปแบบอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ เหมาะสม และสามารถนำไปใช้ส่งเสริมการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรม

* Received 7 November 2025; Revised 22 November 2025; Accepted 25 November 2025

คำสำคัญ: การพัฒนารูปแบบ, รูปแบบการนิเทศการเรียนรู้, การประเมินรูปแบบการนิเทศ, โรงเรียนเขาฉกรรจ์ วิทยาคม, องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว

Abstract

This research aimed to 1) Study the needs and guidelines for instructional supervision at Khao Chakan Wittayakhom School under the Sa Kaeo Provincial Administrative Organization. 2) Develop a model for instructional supervision at Khao Chakan Wittayakhom School under the Sa Kaeo Provincial Administrative Organization. 3) Experiment with the developed instructional supervision model at Khao Chakan Wittayakhom School under the Sa Kaeo Provincial Administrative Organization; and 4) Evaluate the developed instructional supervision model. The research was conducted using a mixed-methods approach by data were collected from 56 teachers and 7 experts through document analysis, needs assessment, model development, and field try-out. The findings revealed that, 1) The overall need for instructional supervision among teachers was at the highest level. The synthesized model comprised four main components: principles, objectives, supervision process, and outcomes. The supervision process consisted of four steps-Planning, Organizing, Doing, and Evaluating. 2) The developed instructional supervision model consisted of five elements: principles, objectives, supervision process, outcomes, and roles and responsibilities of stakeholders. The appropriateness assessment of both the model and its manual was rated at the highest level. 3) The experimental results showed that the first evaluation of the outcome component was at a good level, while the second was at a very good level. and 4) The evaluation of the model revealed that teachers' teaching quality improved after the supervision, and their satisfaction with the model was at a high level. These results indicate that the developed instructional supervision model is effective, appropriate, and can be practically applied to enhance instructional management in educational institutions.

Keywords: Model Development, A Supervision Model for Learning Management, A Supervision Format Must be Developed, Khao Chakan Wittayakhom, Sa Kaeo Provincial Administrative Organization

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าไปทุกด้าน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และวัฒนธรรม เพราะการพัฒนาประเทศนั้นต้องอาศัยคนซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญ ในการจัดการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ตามมาตรา 8 และ มาตรา 9 มีความมุ่งหมายที่จะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เป็นคนดี มีความสามารถ และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข การดำเนินงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายอย่างมี

ประสิทธิภาพนั้นจำเป็นต้องยึดเงื่อนไขและหลักการปฏิรูปการศึกษา คือ กำหนดให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น หรือร่วมกำกับดูแลใช้การกระจายอำนาจของสถานศึกษา ในการบริหารจัดการงานด้านวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ งานบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560) การจัดการศึกษาของสถานศึกษาจะเกิดคุณภาพได้นั้นต้องประกอบด้วย 3 กระบวนการ คือ กระบวนการบริหาร กระบวนการเรียนการสอน กระบวนการนิเทศการศึกษา ทั้งนี้จึงแสดงให้เห็นว่า การนิเทศการศึกษามีความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยการนิเทศการศึกษาเป็นการชี้แจง การแนะนำ และเป็นภารกิจที่จำเป็นต่อการศึกษา เป็นเรื่องละเอียดอ่อนจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่าย ในหลาย ๆ ด้าน เพื่อร่วมพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังจะเห็นจากความจำเป็นหลายประการ คือ ประการแรก ความเปลี่ยนแปลงของสังคม ความเจริญก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว บุคลากรในหน่วยงานทางการศึกษา จำเป็นต้องปรับปรุงตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อจะได้ปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งการนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยเหลือและพัฒนางาน ให้ทันต่อสภาพความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ประการที่สอง ในหน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับมีเป้าหมายในการปฏิบัติงานร่วมกัน คือ พัฒนาคุณภาพการศึกษา จึงจำเป็นต้องใช้กระบวนการบริหารกระบวนการเรียนการสอน และกระบวนการนิเทศเพื่อจะได้ส่งส่งเสริมสนับสนุนการทำงานซึ่งกันและกัน การนิเทศการศึกษา จึงเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยเหลือสนับสนุนให้กระบวนการบริหารและกระบวนการเรียนการสอน มีคุณภาพถึงระดับที่พึงประสงค์และประการสุดท้ายมาตรฐานการศึกษาของประเทศ จำเป็นต้องมีการรักษาและควบคุมคุณภาพให้ได้มาตรฐานและกระบวนการนิเทศการศึกษาก็มีขอบข่ายการปฏิบัติงานที่มุ่งเน้นการควบคุมมาตรฐานการศึกษาโดยตรง ดังจะเห็นว่า การนิเทศการศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาปรับปรุงและส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษา ในสถานศึกษาให้ครูมีความรู้ความเข้าใจ สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการบริหารจัดการเรียนการสอนและปัญหาอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้ว เราจะละเลย ไม่มีการนิเทศการศึกษาได้อย่างไร (อารี บัวแฝง, 2563)

ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ได้กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา เป็นกระบวนการที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาที่จะช่วยให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพให้มีความเหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอซึ่ง (ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553) งานนิเทศเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการบริหารและเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบโดยตรงของผู้บริหารโรงเรียนที่จะต้องดำเนินงานนิเทศการสอนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งในภาวะปัจจุบันการนิเทศการสอนภายในโรงเรียนมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง การนิเทศการสอนภายในโรงเรียน ถือว่าเป็นหน้าที่ประการหนึ่งของผู้บริหารโรงเรียนซึ่งผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องดำเนินการนิเทศครูผู้สอน เพื่อให้ครูผู้สอนสามารถปรับปรุงหรือพัฒนาวิธีสอนให้มีคุณภาพ ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนเกิดความรู้และสัมฤทธิ์ผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร สร้างขวัญและกำลังใจแก่ครู การที่ผู้บริหารได้เข้ามามีบทบาทใกล้ชิดกับครู ได้ปรึกษาหารือ ให้คำแนะนำช่วยเหลือร่วมมือกันแก้ปัญหาจะช่วยให้ครูเกิดความอบอุ่น มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานยิ่งขึ้น และกิจกรรมในกระบวนการนิเทศการสอน ผู้บริหารกับครูต้องร่วมกันทำงานเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนและพัฒนาวิชาชีพครู ร่วมมือกันวางแผนปรับปรุงระบบบริหารวิชาการต่าง ๆ เช่น วางแผนปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ ทำให้ครูมีโอกาสเสนอความคิดเห็นและทางเลือกในการแก้ปัญหา (อุทัย บุญประเสริฐ, 2559)

โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว จัดการเรียนการสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 จากการสำรวจสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการในการพัฒนางานด้านการจัดการสอน การศึกษาเอกสาร และข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน และประชุมสัมมนาครูทำให้ทราบถึงประเด็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วนหลายด้าน ประการแรก ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้ พบว่า ครูมีแผนการจัดการเรียนรู้ไม่ครบทุกรายวิชา บางรายวิชาหรือบางระดับชั้นไม่มีการจัดทำแผนอย่างเป็นระบบ ครูจำนวนหนึ่งยังใช้แผนการสอนจากที่อื่นโดยไม่ปรับให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนในโรงเรียน ส่งผลให้การจัดกิจกรรมไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนจริง นอกจากนี้ ยังพบว่า แผนการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นเพื่อการตรวจสอบตามระบบมีมากกว่าแผนที่นำไปใช้จริง ทำให้การจัดการเรียนรู้ขาดคุณภาพและประสิทธิภาพตามเป้าหมายที่กำหนด ประการที่สอง ด้านสื่อการเรียนการสอน โรงเรียน พบว่า ครูส่วนใหญ่ผลิตสื่อการเรียนการสอนขึ้นใช้เองในชั้นเรียนมีจำนวนน้อย สื่อจำนวนมากเป็นสื่อสำเร็จรูปหรือสื่อที่ล้ำสมัย ไม่ตอบโจทย์ผู้เรียนยุคดิจิทัล ครูขาดทักษะในการออกแบบและพัฒนาสื่อที่หลากหลาย ทั้งสื่อดิจิทัล สื่อโสตทัศนูปกรณ์ และสื่อการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ ส่งผลให้ผู้เรียนไม่มีโอกาสเรียนรู้ผ่านสื่อที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และความคิดสร้างสรรค์ ประการที่สาม ด้านความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า ครูผู้สอนจำนวนมากยังมีความเข้าใจไม่ถูกต้องหรือคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับแนวคิดดังกล่าว ยังคงยึดรูปแบบการสอนแบบเดิมที่เน้นครูเป็นศูนย์กลางถ่ายทอดความรู้เชิงบรรยายเป็นหลัก ทำให้ผู้เรียนเป็นเพียงผู้รับข้อมูล ไม่ได้มีบทบาทในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ปัญหานี้สะท้อนให้เห็นว่าครูยังขาดความรู้ด้านการออกแบบกิจกรรม Active Learning การจัดการกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) รวมถึงการประเมินผลการเรียนรู้แบบหลากหลายที่สอดคล้องกับสมรรถนะผู้เรียน ประการที่สี่ ด้านทักษะการสอนเพื่อเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน พบว่า ครูจำนวนมากยังขาดความสามารถในการใช้คำถามกระตุ้นความคิด การออกแบบสถานการณ์ปัญหา การวิเคราะห์แหล่งข้อมูล และการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดอย่างมีเหตุผล ประกอบกับเนื้อหาสาระจำนวนมากทำให้ครูกังวลว่าเวลาไม่เพียงพอ จึงมุ่งสอนเนื้อหาให้ครบถ้วนแทนการจัดการกระบวนการเรียนรู้เชิงลึก ส่งผลให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ที่ต่ำกว่ามาตรฐานที่คาดหวัง ประการที่ห้า ด้านระบบนิเทศการสอนภายในโรงเรียน แม้ว่าฝ่ายบริหารงานวิชาการได้กำหนดให้มีการนิเทศการสอนภาคเรียนละ 1 ครั้ง โดยหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ แต่กระบวนการนิเทศยังไม่เข้มแข็ง ผู้ทำหน้าที่นิเทศบางส่วนยังขาดความรู้ด้านเทคนิคการสอนและการนิเทศ ไม่มีคู่มือหรือเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐานรองรับ ส่งผลให้การนิเทศไม่ต่อเนื่อง ไม่เป็นระบบ และไม่สามารถให้คำแนะนำเพื่อพัฒนาครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ จากการสังเกตการณ์จริงยังพบ ปัญหาเชิงประจักษ์ เพิ่มเติม ได้แก่ ผู้เรียนบางส่วนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในบางกลุ่มสาระต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยระดับจังหวัด สะท้อนว่าการจัดการเรียนรู้อย่างไม่ตอบสนองความต้องการรายบุคคล การเข้าเรียนของผู้เรียนมีปัญหาซึ่งเป็นผลมาจากรูปแบบการสอนที่ไม่น่าสนใจและไม่สร้างแรงจูงใจ ครูบางรายมีภาระงานนอกเหนือการสอนจำนวนมาก ทำให้ไม่มีเวลาเพียงพอสำหรับการพัฒนาการสอน การจัดทำสื่อ หรือการพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ ผลการประเมินคุณภาพภายในบางตัวชี้วัดยังอยู่ในระดับ “ต้องปรับปรุง” ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ยืนยันถึงความจำเป็นในการพัฒนาระบบและทักษะของครูอย่างเร่งด่วน ปัญหาเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่าการยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาาคม

จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้าน ทั้งด้านทักษะครู ระบบนิเทศภายใน สื่อการสอน และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาศักยภาพได้อย่างเต็มที่ และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของศตวรรษที่ 21 (โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาาคม, 2567)

ดังนั้น ผู้ศึกษาในฐานะที่ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ที่รับผิดชอบฝ่ายบริหารงานวิชาการ มีหน้าที่ส่งเสริมและพัฒนาระบบการบริหารจัดการเรียนการสอนของครูภายในสถานศึกษา มีความเห็นว่าเป็นโอกาสอันดีที่จะนำปัญหานี้มาวิจัย เพื่อพัฒนาระบบการนิเทศการสอนภายในสถานศึกษา ให้สำเร็จตามเป้าหมาย จึงได้ดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้วขึ้น เพื่อใช้ประโยชน์ในการนำไปวางแผน พัฒนา และปรับปรุงการจัดการนิเทศในโรงเรียนให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และส่งผลให้เกิดการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการและแนวทางการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว
2. เพื่อสร้างรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว
3. เพื่อทดลองรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว
4. เพื่อประเมินรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยโดยใช้กระบวนการของการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว โดยวิธีแบบผสมผสานทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยแบ่งการวิจัยออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความต้องการและแนวทางการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว

ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. สังเคราะห์หลักการ แนวคิด ทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้
2. ศึกษาความต้องการในการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โดยการสอบถามครู
3. หาแนวทางการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการนิเทศ และ 4) ผลความสำเร็จ

กลุ่มเป้าหมาย

1. ครู โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 56 คน ที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยใช้ครูทั้งหมดในการตอบแบบสอบถาม

2. ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาที่มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการหรือหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าครูเชี่ยวชาญ จำนวน 2 คน ครูที่มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าครูเชี่ยวชาญ จำนวน 2 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอน เรื่อง ความต้องการในการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว เป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคิร์ท จำนวน 30 ข้อ ใน 4 ด้าน ขั้นการวางแผนการนิเทศ (Planning) ขั้นกำหนดโครงสร้างองค์กร (Organizing) ขั้นการดำเนินการนิเทศ (Doing) และขั้นประเมินผล (Evaluating)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาาคม เพื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง
2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล กับครูโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาาคม โดยแจกในช่วงเข้าตอนเช้าแถว และนำบัตรตอนเช้าของวันต่อมา
3. ได้รับแบบสอบถามคืนจากครูโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาาคม จำนวน 56 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ท วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดคะแนนตามเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว

ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. การร่างและตรวจสอบรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ใน 4 ด้าน คือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการนิเทศ และ 4) ผลความสำเร็จ

2. การสร้างและตรวจสอบคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนเขาฉกรรจ์ วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

1. ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล ที่มีระดับการศึกษาปริญญาเอกด้านการทดสอบ การวัดผล การวิจัย หรือการประเมินผลการศึกษา ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์ในด้านการวัด และประเมินผลการศึกษา ไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 2 คน และผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ในด้านการนิเทศ หรือด้านการจัดการศึกษา ไม่น้อยกว่า 10 ปี หรือมีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าระดับเชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสอบถามความเหมาะสมของรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ ตามแนวคิดของมาตรฐานการประเมินของคณะกรรมการร่วมว่าด้วยเรื่องมาตรฐานสำหรับการประเมิน (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2550)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. สัมภาษณ์เนื้อหาสาระจากการสัมภาษณ์ และการสังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม ในการทำหนังสือถึงผู้เชี่ยวชาญ เพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ
3. ประสานผู้เชี่ยวชาญเพื่อส่งแบบสอบถามไปยังผู้เชี่ยวชาญ พร้อมทั้งนัดหมายวันเวลาในการรับเอกสารคืน โดยได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 5 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และการสร้างข้อสรุป
2. การวิเคราะห์ข้อมูล ด้านความเหมาะสมของรูปแบบ แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคิร์ท วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) โดยเกณฑ์การตัดสินพิจารณา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 (รัตนะ บัวสนธ์, 2552, หน้า 71) แสดงว่า รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสม
3. การวิเคราะห์แบบสอบถาม เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ ตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว

ขอบเขตด้านเนื้อหา รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว โดยมี 4 องค์ประกอบสำคัญ คือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการนิเทศ และ 4) ผลความสำเร็จ โดยประเมินผลความสำเร็จ 5 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการวิจัยในชั้นเรียน

กลุ่มทดลอง กลุ่มทดลอง ได้แก่ ครู โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 56 คน ที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยทุกคนยินดีให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล โดยโรงเรียนมีครู 56 คน ทำหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. คู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว
2. แบบประเมินผลองค์ประกอบด้านผลความสำเร็จ รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้ขอความอนุเคราะห์กับผู้อำนวยการโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม เพื่อขออนุญาตทำการนิเทศการสอนของครูในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567
2. ออกคำสั่งนิเทศการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคมในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 และดำเนินการนิเทศการสอนกับครูโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม จำนวน 56 คน ที่ทำหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนนักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ก่อนการพัฒนา รูปแบบการนิเทศการสอน มีผู้ดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนการสอน จำนวน 3 คน
3. ผู้วิจัยได้ขอความอนุเคราะห์กับผู้อำนวยการโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม เพื่อขออนุญาตทำการนิเทศการสอนกับครูในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 และนำรูปแบบไปใช้กับครูโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม จำนวน 56 คน ที่ทำหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนนักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 โดยทำการนิเทศภาคเรียน 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 2 ครั้ง
4. ออกคำสั่งนิเทศการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 โดยผู้วิจัยมีการจัดเตรียมเอกสารและอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น คู่มือในการนิเทศ สมุดบันทึกข้อมูล อุปกรณ์บันทึกภาพและเสียง
5. ดำเนินการนิเทศโดยใช้รูปแบบ ตามแผนที่วางไว้ ตามที่ปรากฏในคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้
6. เก็บข้อมูลจากการสังเกตการนิเทศการสอน ตามแบบสังเกตการสอนเพื่อประเมินผลความสำเร็จของการนิเทศการสอน โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว โดยผู้นิเทศเป็นผู้ประเมินตามแบบสังเกตการสอน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูล ในการทดลองรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกตการดำเนินงานแต่ละขั้นตอน และการร่วมกันสะท้อนผลของการนิเทศการสอน

2. การวิเคราะห์ข้อมูล จากแบบสังเกตการสอนเพื่อประเมินผลความสำเร็จ ของการนิเทศ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคิร์ต วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย โดยกำหนดคะแนนตามเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาฯ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว

ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. ศึกษาผลการพัฒนาคุณภาพนักเรียน โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาฯ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว โดยประเมินจาก 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยของผู้เรียน 2) ร้อยละของผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (ระดับดีเยี่ยม) 3) ร้อยละของผลการประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์ เขียน (ระดับดีเยี่ยม) และ 4) ร้อยละของผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (ผ่าน)

2. การศึกษาความพึงพอใจของครู ในการใช้รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาฯ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ใน 4 ด้าน คือ 1) ด้านหลักการ 1) ด้านวัตถุประสงค์ 3) ด้านกระบวนการนิเทศ และ 4) ด้านผลความสำเร็จ

กลุ่มเป้าหมาย กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครู โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาฯ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 56 คน ที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยทุกคนยินดีให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล โดยโรงเรียนมีครู 56 คน ทำหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนนักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ตารางการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผลการประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์ เขียน และผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล ประสานงานกับงานวัดผล ฝ่ายบริหารงานวิชาการในการขอข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผลการประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์ เขียน และผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567

การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผลการประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์ เขียนและผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยการวิเคราะห์ ร้อยละ และการเปรียบเทียบผลต่าง

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ผลการศึกษาความต้องการและแนวทางการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาฯ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว

ผลการศึกษาความต้องการในการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โดยการสอบถามความคิดเห็นของครู โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาฯ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 56 คน ได้ผล ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการศึกษาความต้องการและแนวทางการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว โดยรวมรายด้าน

ความต้องการในการนิเทศ	n = 56		ระดับ
	\bar{X}	S.D.	
1. ขั้นการวางแผนการนิเทศ (Planning)	4.62	.21	มากที่สุด
2. ขั้นกำหนดโครงสร้างองค์กร (Organizing)	4.56	.24	มากที่สุด
3. ขั้นการดำเนินการนิเทศ (Doing)	4.62	.20	มากที่สุด
4. ขั้นประเมินผล (Evaluating)	4.63	.22	มากที่สุด
รวมรายด้าน	4.61	.13	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ความต้องการในการนิเทศการจัดการเรียนรู้ ของครูโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = .13) โดย เรียงลำดับ ความต้องการในการนิเทศรายชื่อจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ขั้นประเมินผล (Evaluating) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = .22) รองลงมา มีเท่ากันอยู่ 2 ข้อ เป็น ขั้นการวางแผนการนิเทศ (Planning) ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = .21) และ ขั้นการดำเนินการนิเทศ (Doing) ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = .20) ลำดับสุดท้ายเป็น ขั้นกำหนดโครงสร้าง องค์กร (Organizing) ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = .24) ตามลำดับ

ในส่วนของ แนวทางการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม พบว่า จากผลการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน เพื่อหาแนวทางการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โดยอาศัยข้อมูลจากการศึกษาแนวคิด เอกสารที่เกี่ยวข้อง และผลการสอบถามในขั้นต้นก่อนหน้า พบว่า แนวทางการนิเทศสามารถจำแนกออกเป็น 4 องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ องค์ประกอบด้านหลักการ องค์ประกอบด้านวัตถุประสงค์ องค์ประกอบด้านกระบวนการ นิเทศ และองค์ประกอบด้านผลความสำเร็จ ในด้านหลักการ การนิเทศการศึกษาควรเคารพความแตกต่างระหว่าง บุคคล เป็นกระบวนการที่อาศัยความร่วมมือร่วมใจ ใช้ความรู้และความสามารถในการทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย การนิเทศควรมุ่งให้ครูรู้จักคิดค้นและพัฒนาตนเอง สามารถแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง และต้องยึดหลักวิชาการ อย่างถูกต้อง มีระบบแบบแผน สามารถตรวจสอบและเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ได้ สำหรับองค์ประกอบ ด้านวัตถุประสงค์ มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ พัฒนาตนเองในการ แก้ปัญหาในชั้นเรียน และสร้างความสัมพันธ์ที่ตรึงถึงขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ในกระบวนการนิเทศ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การจัดองค์กร การดำเนินการ และการประเมินผล 2) การสร้างรูปแบบ การนิเทศที่พัฒนาขึ้นมีองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการนิเทศ ผลความสำเร็จ และ บทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้อง ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ผลการทดลองใช้รูปแบบ พบว่า การประเมินองค์ประกอบด้านผลความสำเร็จครั้งที่ 1 อยู่ในระดับดี และ ครั้งที่ 2 อยู่ในระดับดีมาก และ 4) ผลการประเมินรูปแบบ พบว่า คุณภาพการสอนของครูหลังการนิเทศมีพัฒนาการ สูงขึ้น และความพึงพอใจของครูต่อการใช้รูปแบบอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้นมี ประสิทธิภาพ เหมาะสม และสามารถนำไปใช้ส่งเสริมการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรม องค์ประกอบสุดท้าย คือ ด้านผลความสำเร็จ พบว่า การนิเทศที่มีประสิทธิภาพส่งผลให้เกิดความสำเร็จในการ

จัดการเรียนรู้ 5 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อการสอน การวัดและประเมินผล และการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งสะท้อนถึงความสมบูรณ์ของกระบวนการนิเทศที่สามารถยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูได้อย่างรอบด้าน

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว มีดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว โดยรวมรายด้าน

ความเหมาะสมของร่างรูปแบบ	n = 5		ระดับ
	\bar{X}	S.D.	
1. ด้านหลักการ	4.60	.51	มากที่สุด
2. ด้านวัตถุประสงค์	4.60	.50	มากที่สุด
3. ด้านกระบวนการนิเทศ	4.53	.51	มากที่สุด
4. ด้านผลความสำเร็จ	5.00	.00	มากที่สุด
รวมรายด้าน	4.69	.47	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ความเหมาะสมของร่างรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = .47) โดย เรียงลำดับรายด้านจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านผลความสำเร็จ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = .00) รองลงมา มีเท่ากันอยู่ 2 ด้าน เป็น ด้านหลักการ ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = .51) และ ด้านวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = .50) ลำดับสุดท้ายเป็น ด้านกระบวนการนิเทศ ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = .51) ตามลำดับ

โดยผู้ศึกษามีการสร้างคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว มี 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 บทนำ และตอนที่ 2 ขั้นตอน ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหาสาระคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม พบว่า ความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = .48) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 6 ข้อแรก ได้แก่ ความเป็นมาในการนิเทศ คุณสมบัติของผู้นิเทศ ภารกิจของหน่วยงานที่จะรับการนิเทศ ตัวชี้วัดและพฤติกรรมตามองค์ประกอบด้านผลความสำเร็จ ลำดับเนื้อหาในคู่มือการนิเทศมีความเหมาะสม และรูปแบบของคู่มือมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = .45)

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ผลการทดลองรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว

ผลการทดลองรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ไปใช้ในสถานการณ์จริงกับกลุ่มเป้าหมาย คือ ครูในโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 56 คน พบว่า รูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้ได้จริงและเกิดผลอย่างเป็น

รูปธรรม โดยแบ่งผลการดำเนินงานออกเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน (Planning) การกำหนดโครงสร้างองค์กร (Organizing) การดำเนินการนิเทศ (Doing) และการประเมินผล (Evaluating)

ใน 1) ขั้นการวางแผนการนิเทศ (Planning) มีการประชุมปรึกษาหารือระหว่างผู้บริหารและคณะครูเพื่อกำหนดปัญหา ความต้องการ และแนวทางการดำเนินงานนิเทศ โดยจัดอบรมพัฒนาความรู้ให้ครูในด้านต่าง ๆ เช่น การพัฒนาหลักสูตร การวัดและประเมินผล การทำสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์และ AI การทำวิจัยในชั้นเรียน และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งผลให้ครูมีความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการนิเทศมากขึ้น อีกทั้งฝ่ายบริหารได้จัดเตรียมงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และเอกสารทางวิชาการเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานอย่างครบถ้วน 2) ขั้นการกำหนดโครงสร้างองค์กร (Organizing) ได้มีการจัดทำคำสั่งปฏิบัติการนิเทศการจัดการเรียนรู้ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 โดยระบุบทบาท หน้าที่ของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศอย่างชัดเจน พร้อมจัดทำปฏิทินการนิเทศที่ระบุวัน เวลา สถานที่ และกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้การนิเทศดำเนินไปอย่างเป็นระบบ มีการสื่อสารที่ชัดเจน และเกิดความร่วมมือระหว่างฝ่ายบริหาร ผู้นิเทศ และคณะครูอย่างใกล้ชิด 3) ขั้นการดำเนินการนิเทศ (Doing) พบว่า การนิเทศเป็นไปด้วยบรรยากาศแห่งความร่วมมือและมิตรภาพ ผู้นิเทศมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ใช้วิธีนิเทศแบบกัลยาณมิตร สามารถให้คำแนะนำ เสริมแรง และสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้รับการนิเทศ ครูผู้รับการนิเทศมีความตั้งใจและปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนด ทั้งในด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตร การผลิตสื่อการสอน การวัดและประเมินผล และการทำวิจัยในชั้นเรียน แม้จะมีอุปสรรคบางประการ เช่น ภารกิจของครูหรือผู้นิเทศที่อาจทับซ้อน แต่สามารถแก้ไขได้โดยการนัดหมายใหม่อย่างยืดหยุ่น ทำให้การนิเทศดำเนินไปอย่างต่อเนื่องและเกิดผลลัพธ์ตามเป้าหมาย และ 4) ขั้นการประเมินผล (Evaluating) พบว่า ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศมีความตระหนักและร่วมมือกันเป็นอย่างดี ครูมีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้นในด้านหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้อ การสร้างสื่อ การวัดผล และการวิจัยในชั้นเรียน อีกทั้งมีการประเมินตนเองและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ ทำให้เกิดทีมงานที่เข้มแข็งและสามารถพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ฝ่ายบริหารยังได้จัดกิจกรรมยกย่องครูผู้มีผลงานดีเด่นในด้านต่าง ๆ เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ ส่งผลให้ครูเกิดแรงจูงใจในการพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง

สรุปได้ว่า รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นสามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพในสถานศึกษา ส่งผลให้ครูมีพัฒนาการทางวิชาชีพและมีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังสร้างบรรยากาศแห่งความร่วมมือและการเรียนรู้ร่วมกันในองค์กร ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาโดยรวมของโรงเรียนเขตรกรรจวิทยาคมอย่างชัดเจน

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 ผลการประเมินรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนเขตรกรรจวิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว

จากผลการประเมินรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนเขตรกรรจวิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว พบว่า

1. ผลการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ผลการเปรียบเทียบคุณภาพนักเรียนระหว่างภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยสูงขึ้นจาก $\bar{X} = 2.85$ เป็น $\bar{X} = 3.04$ เพิ่มขึ้น 0.19 คะแนน ส่วน ร้อยละของผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (ระดับดีเยี่ยม) เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 96.00 เป็นร้อยละ 100.00 ส่วน ร้อยละของผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ เขียน (ระดับดีเยี่ยม) เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 82.42

เป็นร้อยละ 86.05 และร้อยละของผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (ผ่าน) เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 98.00 เป็นร้อยละ 100.00 แสดงให้เห็นว่าหลังการใช้รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ คุณภาพของนักเรียนมีพัฒนาการสูงขึ้นในทุกด้าน ทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ การคิดวิเคราะห์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2. ผลการศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการใช้รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ จากการประเมินความพึงพอใจของครู จำนวน 56 คน พบว่า ความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยรวม $\bar{X} = 4.38$, S.D. = .15) โดยสามารถสรุปได้ดังตาราง

ตารางที่ 3 ผลการประเมินรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว โดยรวมและรายข้อ

ความเหมาะสมของร่างรูปแบบ	n = 56		ระดับ
	\bar{X}	S.D.	
1. องค์ประกอบด้านหลักการ	4.38	.29	มาก
2. องค์ประกอบด้านวัตถุประสงค์	4.38	.26	มาก
3. องค์ประกอบด้านกระบวนการนิเทศ	4.39	.27	มาก
4. องค์ประกอบด้านผลความสำเร็จ	4.39	.25	มาก
รวมรายด้าน	4.38	.15	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า

2.1 องค์ประกอบด้านหลักการ มีค่าเฉลี่ยรวม (\bar{X}) = 4.38 (S.D. = .29) อยู่ในระดับมาก โดยครูมีความพึงพอใจมากที่สุดในประเด็น ผู้นิเทศเคารพความแตกต่างระหว่างบุคคล เป็นความร่วมมือ ร่วมใจของบุคคลในโรงเรียน รองลงมา คือ การนิเทศดำเนินการภายในบรรยากาศแห่งประชาธิปไตย และครูที่ได้รับการนิเทศสามารถสร้างองค์ความรู้และเจตคติที่ดีต่อการนิเทศ

2.2 องค์ประกอบด้านวัตถุประสงค์ มีค่าเฉลี่ยรวม (\bar{X}) = 4.38 (S.D. = .26) อยู่ในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจสูงสุดในประเด็น การดำเนินการนิเทศมีความสร้างสรรค์ สนับสนุนและให้กำลังใจแก่บุคลากร รองลงมา คือ การนิเทศเป็นการช่วยเหลือและส่งเสริมความร่วมมือของครู และผู้รับการนิเทศมีความสามารถในการพัฒนาตนเอง

2.3 องค์ประกอบด้านกระบวนการนิเทศ มีค่าเฉลี่ยรวม (\bar{X}) = 4.39 (S.D. = .27) อยู่ในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจมากที่สุดในประเด็น การประชุมชี้แจงผู้เกี่ยวข้องก่อน ระหว่าง และหลังการนิเทศ รองลงมา คือ การรายงานผลการนิเทศมีความน่าเชื่อถือ และการวางแผนและกำหนดตารางการนิเทศร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ

2.4 องค์ประกอบด้านผลความสำเร็จ มีค่าเฉลี่ยรวม (\bar{X}) = 4.39 (S.D. = .25) อยู่ในระดับมาก โดยครูมีความพึงพอใจมากที่สุดในประเด็น ครูปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนโดยใช้การวิจัยในชั้นเรียน รองลงมา คือ ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน และครูกำหนดหลักสูตรและเนื้อหาเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน

สรุปได้ว่า การใช้รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม มีประสิทธิภาพในด้าน การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด และได้รับความพึงพอใจในระดับมากจากครูผู้สอนในทุกองค์ประกอบ แสดงให้เห็นว่ารูปแบบดังกล่าวสามารถส่งเสริมคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาความต้องการและแนวทางการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว พบว่า 1) รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ จากการสังเคราะห์เอกสาร มี 4 องค์ประกอบ คือ 1.1) หลักการ 1.2) วัตถุประสงค์ 1.3) กระบวนการนิเทศ และ 1.4) ผลความสำเร็จ 2) ความต้องการในการนิเทศการจัดการเรียนรู้ ของครูโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วน จังหวัดสระแก้ว โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3. แนวทางการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว มี 4 องค์ประกอบ คือ 3.1) หลักการ 3.2) วัตถุประสงค์ 3.3) กระบวนการ นิเทศ และ 3.4) ผลความสำเร็จ องค์ประกอบด้านกระบวนการนิเทศ มี 4 ชั้น คือ ชั้นการวางแผนการนิเทศ ชั้นกำหนด โครงสร้างองค์กร ชั้นการดำเนินการนิเทศ และชั้นประเมินผล ส่วนองค์ประกอบด้านผลความสำเร็จ มี 5 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อการสอน ด้านการวัดและ ประเมินผล และด้านการวิจัยในชั้นเรียน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้ออกแบบในการพัฒนารูปแบบด้วยกระบวนการ ออกแบบเชิงระบบเริ่มต้นจากการวิเคราะห์สภาพที่เป็นจริง เช่น การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเชิงนโยบาย เป้าหมาย ความต้องการ และสภาพบริบทต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการนิเทศ มีการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องของนักวิชาการต่าง ๆ จนได้รูปแบบการนิเทศที่มีประสิทธิภาพมีความสอดคล้องกับทฤษฎีและข้อมูล ที่เกี่ยวข้อง มีความสอดคล้องกับหลักวิชาการของการนิเทศ สอดคล้องกับบริบท ความต้องการและความพร้อมของ โรงเรียน มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องของแต่ละขั้นตอนในกระบวนการนิเทศ สอดคล้องกับ Nadler, L. ที่กล่าวว่า รูปแบบ คือ การนำทฤษฎี แนวทาง และกรอบแนวคิดมาพัฒนา เพื่อให้ง่ายต่อการแปลความหมายของปรากฏการณ์ ต่าง ๆ (Nadler, L., 1990) สอดคล้องกับ อุทุมพร จามรมาน ที่กล่าวว่า รูปแบบ คือ สิ่งที่แสดงโครงสร้างของความ เกี่ยวข้องระหว่างชุดของปัจจัยหรือตัวแปรต่าง ๆ หรือองค์ประกอบที่สำคัญในเชิงความสัมพันธ์หรือเหตุผลซึ่งกัน และกัน เพื่อช่วยให้เข้าใจข้อเท็จจริง หรือปรากฏการณ์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ (อุทุมพร จามรมาน, 2554) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนัญญา วุฒิวิชัย ที่ได้พัฒนารูปแบบการนิเทศที่มีประสิทธิภาพต่อการจัดการเรียน การสอนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนเทศบาลวัดท่าสะอาด อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการด้านกระบวนการนิเทศ ด้านการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมากที่สุด (ธนัญญา วุฒิวิชัย, 2563) ผลลัพธ์นี้สอดคล้องอย่างยิ่งกับ แนวคิด Clinical Supervision ของ Goldhammer, R. et al. ที่เน้นกระบวนการนิเทศแบบเป็นระบบ โดยมีทั้งการสังเกต การให้ข้อมูลย้อนกลับ และการพัฒนาครู รวมทั้งเน้น ความร่วมมือระหว่างนิเทศก์และครูแบบ “ร่วมคิด ร่วมทำ” ไม่ใช้การตรวจสอบแบบควบคุม ซึ่งอธิบายได้ว่าทำไม ครูจึงมีความต้องการและยอมรับแนวทางการนิเทศในระดับสูง เนื่องจากรูปแบบดังกล่าวตอบสนองลักษณะงาน ที่เน้นการพัฒนาตนเองและการแก้ปัญหาในการสอนจริง (Goldhammer, R. et al., 1980)

2. ผลการสร้างรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว พบว่า 1) รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว มี 4 องค์ประกอบ คือ 1.1) หลักการ 1.2) วัตถุประสงค์ 1.3) กระบวนการนิเทศ และ 1.4) ผลความสำเร็จ องค์ประกอบด้านกระบวนการนิเทศ มี 4 ชั้น คือ ชั้นการวางแผนการนิเทศ ชั้นกำหนดโครงสร้างองค์กร ชั้นการดำเนินการนิเทศ และชั้นประเมินผล ส่วนองค์ประกอบด้านผลความสำเร็จ มี 5 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการวิจัยในชั้นเรียน ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ พบว่า มีความเหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ 2) ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของนักวิชาการต่าง ๆ ได้สอบถามครูและสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบ มีการปรับปรุงพัฒนาจนได้รูปแบบการนิเทศที่มีประสิทธิภาพมีความสอดคล้องกับทฤษฎีและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง มีความสอดคล้องกับหลักการนิเทศ รูปแบบการนิเทศจึงมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับบริบทความต้องการและความพร้อมของโรงเรียน มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องของแต่ละขั้นตอนในกระบวนการนิเทศด้วยเหตุนี้จึงส่งผลให้ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ และความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดสอดคล้องกับ Joyce, B. R. & Weil, M. ที่กล่าวว่า รูปแบบ คือ การนำแนวคิดหรือทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนรู้และทฤษฎีการสอนมาจัดระบบ (Joyce, B. R. & Weil, M., 2009) สอดคล้องกับ Willer, D. ที่กล่าวว่า รูปแบบเป็นการสร้างความคิดรวบยอดของปรากฏการณ์ด้วยวิธีการของเหตุผล ที่มีจุดหมายในการสร้างความกระจำชัดในนิยามที่แสดงถึงความสัมพันธ์และข้อเสนอของระบบรูปนัยที่เกี่ยวข้อง (Willer, D., 1996) สอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกชัย อ้ายมาน ที่ได้พัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามแนวคิดการศึกษา 4.0 ผลการประเมินรูปแบบ พบว่า ด้านความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด และผลการประเมินคู่มือประกอบการใช้รูปแบบ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (เอกชัย อ้ายมาน, 2562) สอดคล้องกับงานวิจัยของ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนัญญา วุฒิมณีชัย ที่ได้พัฒนารูปแบบการนิเทศที่มีประสิทธิผลต่อการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนเทศบาลวัดท่าสะอาด อำเภอมืองจังหวัดเชียงใหม่ ผลการตรวจสอบรูปแบบ และคู่มือการใช้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ธนัญญา วุฒิมณีชัย, 2563) สอดคล้องกับงานวิจัยของ บรรดิษฐ์ ม่วงอ่อง ที่ได้พัฒนารูปแบบการนิเทศ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูโรงเรียนอนุบาล สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า ผลจากการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ ผลการประเมินความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และความเหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (บรรดิษฐ์ ม่วงอ่อง, 2563) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยะธิดา ช่างประเสริฐ ที่ได้พัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูที่สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า การประเมินคุณภาพของรูปแบบมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด (ปิยะธิดา ช่างประเสริฐ, 2565) การที่รูปแบบมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ Goldhammer, R. et al., Glickman, C. D. et al. ที่สรุปว่าการทำให้รูปแบบมีความสมบูรณ์ในเชิงวิชาการและปฏิบัติ เช่น การนิเทศตามขั้นตอนแบบคลินิก (สังเกต - สะท้อนคิด - ปรับปรุง) การพัฒนาครูตามระดับความสามารถ (Goldhammer, R. et al., 1980); (Glickman, C. D. et al., 2014)

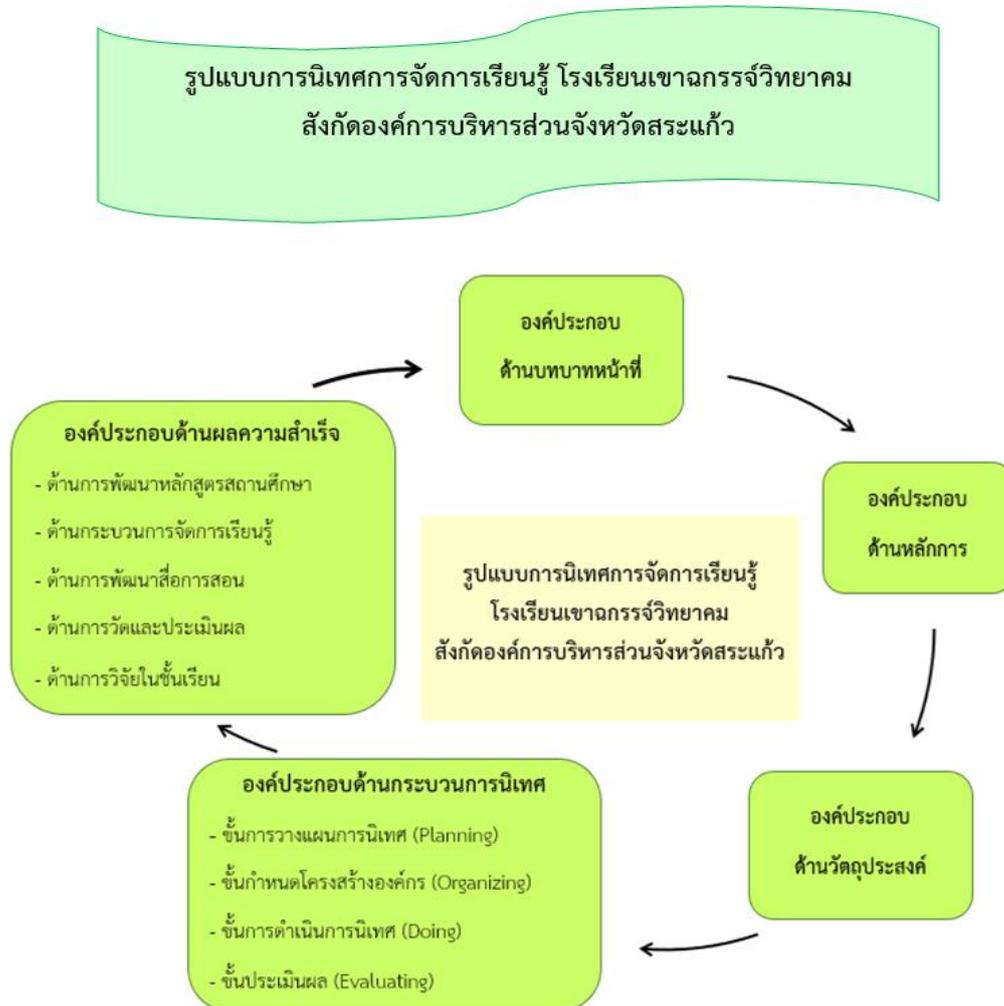
ผลลัพธ์นี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Joyce, B. R. & Weil, M. ที่มองว่า “รูปแบบ” เป็นการจัดระบบทฤษฎีการสอนให้เกิดเป็นแนวปฏิบัติที่นำไปใช้ได้จริง (Joyce, B. R. & Weil, M., 2009) และแนวคิดของ Willer, D. ที่มองว่า รูปแบบคือ เครื่องมือช่วยสร้างความกระจ่างในความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ของระบบ (Willer, D., 1996) ผลการสร้างรูปแบบยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกชัย อ้ายมาน, ธัญญา วุฒิวิณิชย์, และบรรดิษฐ์ ม่วงอ่อง ที่พบว่ารูปแบบการนิเทศที่พัฒนาจากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงระบบและปรับให้เหมาะสมกับบริบทโรงเรียน จะได้รับการประเมินว่าเหมาะสมในระดับสูงเช่นกัน (เอกชัย อ้ายมาน, 2562); (ธัญญา วุฒิวิณิชย์, 2563); (บรรดิษฐ์ ม่วงอ่อง, 2563)

3. ผลการทดลองรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว พบว่า การประเมินผลองค์ประกอบด้านผลความสำเร็จ หลังการใช้รูปแบบครั้งที่ 1 มีผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับดี และครั้งที่ 2 มีผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้เกี่ยวข้องในโรงเรียน ได้แก่ ครูผู้รับการนิเทศ ผู้นิเทศการสอน ครูกลุ่มงานวิชาการ เช่น หัวหน้าวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระ และผู้บริหารโรงเรียน มีบทบาทในการส่งเสริมการนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียน มีส่วนร่วมในการวางแผนการนิเทศ ทบทวนสภาพบริบท ข้อมูล ความพร้อมด้านต่าง ๆ ร่วมกันกำหนดปฏิทินการดำเนินการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการนิเทศ สะท้อนผลและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการนิเทศการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ร่วมกันสังเคราะห์ผลจากการประเมินผลการนิเทศ เพื่อนำไปวางแผนการนิเทศครั้งต่อไป รวมถึงกำหนดจำนวนครั้งในการนิเทศ เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน จากการนิเทศการสอนในชั้นเรียนพบว่า ครูจัดการเรียนการสอนที่ยึดนักเรียนเป็นสำคัญ ครูส่งเสริมให้นักเรียนได้ลงมือค้นคว้าความรู้และลงมือปฏิบัติจริงทุกขั้นตอน ตลอดจนเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่งเสริมให้นักเรียนได้ค้นคว้า มีการทดลองฝึกปฏิบัติ แลกเปลี่ยนเรียนรู้จนค้นพบสาระสำคัญของบทเรียน มีความสามารถในการแสดงออกและมีเหตุผล ครูจึงมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนมีคุณภาพ ด้วยเหตุนี้จึงส่งผลให้การประเมินผลองค์ประกอบด้านผลความสำเร็จ หลังการใช้รูปแบบครั้งที่ 2 มีผลการประเมิน โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก สอดคล้องกับ วัชรา เล่าเรียนดี ที่กล่าวว่า การนิเทศการสอน คือ การส่งเสริม สนับสนุน หรือให้ความช่วยเหลือครู ให้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามภารกิจ (วัชรา เล่าเรียนดี, 2556) สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ที่กล่าวว่า การนิเทศการสอน มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนมีการพัฒนาทุกด้านเต็มตามศักยภาพ ครูเป็นบุคลากรที่สำคัญในการปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จ ผู้บริหารโรงเรียนจึงจำเป็นต้องช่วยพัฒนาครูให้สามารถปรับปรุงและพัฒนาการทำงานอย่างสม่ำเสมอ ตรงตามความต้องการพัฒนาของนักเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2555) สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุศรินทร์ ใจวังโลก ที่ได้พัฒนารูปแบบการนิเทศแบบชี้แนะสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาความสามารถการจัดการเรียนรู้สำหรับครู ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความสามารถการจัดการเรียนรู้อัตโนมัติหลังการใช้รูปแบบนิเทศแบบชี้แนะสะท้อนคิดอยู่ในระดับดีมาก (บุศรินทร์ ใจวังโลก, 2563) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Anello, F. R. ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมและทัศนคติของครูและครูใหญ่ที่มีต่อประสิทธิภาพการนิเทศ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารรับรู้ว่าคุณภาพการนิเทศการสอนของตนเองได้เป็นอย่างดี ส่วนครูที่ต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมอย่างจริงจังมากขึ้นในการนิเทศการสอน ครูพอใจในการนิเทศการสอนที่ครูได้รับ (Anello, F. R., 2017) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Musaaazi, J. C. S. ที่ทำการวิจัยเรื่อง การนิเทศการสอนนามิเบีย กรณีศึกษาครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาและการยอมรับผู้นิเทศ ผลการวิจัยพบว่า

จุดหมายหลักสำคัญที่สุดในการนิเทศสำหรับครู คือ การได้ร่วมแสดงความคิดเห็น ครูและผู้นิเทศรู้สึกว่าการนิเทศมีความจำเป็น แนวคิดในการศึกษาและบทบาทในการนิเทศทำให้ครูมีการยอมรับในการเรียนรู้และพัฒนาอาชีพครู การนิเทศจะเป็นส่วนช่วยปรับปรุงการสอน ผู้นิเทศเป็นผู้คอยแนะนำเสนอแนวคิดใหม่ รวมทั้งประเมินผลการทำงานของครูด้วย (Musaaazi, J. C. S., 2018)

4. ผลการประเมินรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว พบว่า 1) ผลการพัฒนาคุณภาพการสอน พบว่า หลังการใช้รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว มีผลการพัฒนาคุณภาพการสอนสูงขึ้น และ 2) การศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการใช้รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผลความสำเร็จของรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ทำให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เปิดโอกาสให้ครูและนักเรียน มีส่วนร่วมในการเรียนการสอนสร้างองค์ความรู้และจัดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและผู้นิเทศทุกคนให้กำลังใจแก่ครูและบุคลากรที่ตั้งใจจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการนิเทศการสอน อำนวยความสะดวกแก่ครูอย่างเต็มที่ให้การสนับสนุนโดยมีการสร้างความเชื่อมั่น ให้กำลังใจรวมทั้งมีส่วนร่วมในการวางแผนและสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือในการปฏิบัติงาน ทั้งผู้วิจัยคอยประสานให้คนทำงานร่วมกันอย่างเต็มที่ เพื่อให้มีความเข้าใจตรงกัน และทำให้ผู้ร่วมงานรู้สึกมีความสำคัญและเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนที่ทำให้การจัดการเรียนการสอนประสบความสำเร็จ ผู้วิจัยมีการให้ความรู้แก่ครู ทำให้ครูมีองค์ความรู้ที่ชัดเจนใน 5 ด้าน คือ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการวิจัยในชั้นเรียน ครูจึงมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนสามารถพัฒนานักเรียนได้เต็มศักยภาพและมีคุณภาพ ด้วยเหตุนี้จึงส่งผลให้ผลการพัฒนาคุณภาพการสอน หลังการใช้รูปแบบสูงขึ้น และครูมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของการนิเทศการสอน เพื่อพัฒนาครูให้มีความสามารถเฉพาะตัว และเปิดโอกาสให้แสดงออกได้อย่างอิสระในทุกด้านเกี่ยวกับการเรียนการสอน จุดมุ่งหมายของการนิเทศการสอน คือ มุ่งพัฒนาคน พัฒนางาน ประสานสัมพันธ์ และสร้างขวัญและกำลังใจให้ผู้ปฏิบัติงาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560) สอดคล้องกับ บันลือ พุกกะวัน ที่กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของการนิเทศการสอน เพื่อช่วยเหลือครู ในการพัฒนาปรับปรุงตนเอง ส่งเสริมให้มีการปรับปรุงหลักสูตร ให้ครูมีความสนใจในอุปกรณ์การสอน ช่วยครูในการทำความเข้าใจกับเด็กให้ดีขึ้นและช่วยให้ครูประสบความสำเร็จ มีความรู้สึกมั่นคงในอาชีพ (บันลือ พุกกะวัน, 2557) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บรรดิษฐ์ ม่วงอ่อง ที่ได้พัฒนารูปแบบการนิเทศ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูโรงเรียนอนุบาล สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจต่อรูปแบบการนิเทศ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูโรงเรียนอนุบาล สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก (บรรดิษฐ์ ม่วงอ่อง, 2563)

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 1 รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม
สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว

จากแผนภาพอธิบายได้ว่า

1. องค์ความรู้ใหม่ด้านโครงสร้างรูปแบบการนิเทศแบบบูรณาการ งานวิจัยได้สร้างองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับ โครงสร้างรูปแบบการนิเทศ ที่ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการนิเทศ และ 4) ผลความสำเร็จของการนิเทศ ซึ่งเป็นโครงสร้างที่เกิดจากการสังเคราะห์ทั้งข้อมูลเชิงทฤษฎี งานวิจัยเดิม และสภาพจริงของโรงเรียน ทำให้ได้แบบจำลองการนิเทศที่สอดคล้องกับบริบทโรงเรียนขนาดกลางสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีขั้นตอนกระบวนการนิเทศ 4 ขั้นตอน และผลความสำเร็จ 5 ด้านที่ชัดเจน สามารถประยุกต์ใช้ในสถานศึกษาอื่นได้อย่างเป็นระบบ

2. องค์ความรู้ใหม่ด้าน “กระบวนการนิเทศ 4 ขั้น” ที่สอดคล้องกับบริบทจริงของโรงเรียน จากงานวิจัยพบว่า “กระบวนการนิเทศที่เหมาะสมกับโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม” ควรประกอบด้วย 4 ขั้นตอนเชิงปฏิบัติ ได้แก่

1) ขั้นตอนวางแผนการนิเทศ 2) ขั้นตอนกำหนดโครงสร้างองค์กรนิเทศ 3) ขั้นตอนดำเนินการนิเทศ และ 4) ขั้นตอนประเมินผลและสะท้อนคิด องค์ความรู้ใหม่นี้แสดงว่า การนิเทศที่ประสบความสำเร็จควรมีความต่อเนื่องเป็นวัฏจักร (Cycle of Supervision) และมีความเชื่อมโยงระหว่างบทบาทของครู หัวหน้ากลุ่มสาระ และผู้บริหารอย่างเป็นระบบ

3. องค์ความรู้ใหม่ด้าน “ผลความสำเร็จ 5 ประการของการนิเทศที่มีประสิทธิผล งานวิจัยได้สร้างชุดตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการนิเทศที่เกิดขึ้นจากการทดลองใช้จริง ได้แก่ 1) คุณภาพการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) คุณภาพกระบวนการจัดการเรียนรู้ 3) ประสิทธิภาพการพัฒนาสื่อและนวัตกรรม 4) คุณภาพการวัดและประเมินผล และ 5) ความสามารถทางวิจัยในชั้นเรียนของครู ซึ่งองค์ความรู้ชุดนี้ช่วยยืนยันว่า การนิเทศไม่ใช่เพียงการติดตามแต่เป็นกลไกเสริมสมรรถนะครูแบบรอบด้าน

สรุปองค์ความรู้ใหม่เชิงภาพรวมงานวิจัยนี้สร้างองค์ความรู้ใหม่ที่สำคัญ คือ รูปแบบการนิเทศที่ผสมผสานความเป็นระบบ ความร่วมมือ และการยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ชัดเจนทั้งในด้านคุณภาพการสอนสมรรถนะครู และความพึงพอใจของครู ตลอดจนเกิดแนวคิดใหม่ในการออกแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย

สรุปและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องนี้สรุปได้ว่า รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม ประกอบด้วย องค์ประกอบหลัก 4 ด้าน ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการนิเทศ และผลความสำเร็จ โดยกระบวนการนิเทศมี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นการวางแผนการนิเทศ (Planning) ขั้นการกำหนดโครงสร้างองค์กร (Organizing) ขั้นการดำเนินการนิเทศ (Doing) และขั้นการประเมินผล (Evaluating) ส่วนองค์ประกอบด้านผลความสำเร็จมี 5 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการกระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อการสอน การวัดและประเมินผล และการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีความสัมพันธ์ต่อกันและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา จากผลการศึกษาความต้องการและแนวทางการนิเทศพบว่า ครูในโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคมมีความต้องการในการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะในด้านการส่งเสริมและพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วมและการพัฒนาศักยภาพของผู้สอน ผลการสร้างและตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการนิเทศ พบว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งในด้านโครงสร้าง เนื้อหา และแนวทางการปฏิบัติ รวมทั้งคู่มือการใช้รูปแบบก็ได้รับการประเมินว่ามีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดเช่นกัน แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ได้จริง ผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ พบว่า การประเมินผลในครั้งที่ 1 มีค่าผลการประเมินอยู่ในระดับดี และครั้งที่ 2 มีค่าผลการประเมินอยู่ในระดับดีมาก แสดงให้เห็นว่ารูปแบบดังกล่าวสามารถปรับปรุงและยกระดับคุณภาพการนิเทศและการจัดการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ผลการประเมินคุณภาพการสอนหลังการใช้รูปแบบ พบว่า คุณภาพการสอนของครูมีการพัฒนาเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน โดยเฉพาะในด้านการวางแผนการสอน การใช้สื่อการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลที่สอดคล้องกับผู้เรียน ในส่วนของผลการพัฒนาคุณภาพนักเรียน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยของนักเรียนเพิ่มขึ้นจากค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 2.85 เป็น (\bar{X}) = 3.04 ร้อยละของผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ระดับดีเยี่ยมเพิ่มจากร้อยละ 96.00 เป็น

ร้อยละ 100.00 และร้อยละของการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ เขียนระดับดีเยี่ยมเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 82.42 เป็นร้อยละ 86.05 ขณะที่ผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับผ่านร้อยละ 100.00 แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้สามารถส่งผลให้คุณภาพของผู้เรียนพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม ผลการศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการใช้รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ พบว่า ครูมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 4.38, S.D. = .15 โดยมีความพึงพอใจสูงสุดในด้านการนิเทศที่เกิดขึ้นภายใต้บรรยากาศแห่งประชาธิปไตย การให้ความร่วมมือและเคารพในความแตกต่างระหว่างบุคคล การให้คำแนะนำช่วยเหลืออย่างสร้างสรรค์ รวมถึงการรายงานผลการนิเทศที่มีความน่าเชื่อถือ โดยสรุป การวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นสามารถใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการส่งเสริมการพัฒนาครู ยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ และส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคมจึงสามารถนำรูปแบบนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการนิเทศภายในอย่างมีระบบและต่อยอดสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ยั่งยืนต่อไป ในส่วนข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้ ได้แก่ 1) ผู้นิเทศควรศึกษาคู่่มือการใช้รูปแบบให้เข้าใจ เพื่อให้การดำเนินการนิเทศดำเนินการอย่างเป็นระบบและสามารถดำเนินการนิเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาควรให้ความสำคัญและตระหนักในการวางแผนและกำหนดนโยบาย ตลอดจนการติดตามประเมินผลการนำรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ ไปใช้อย่างต่อเนื่อง 3) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีนโยบายในการสนับสนุนการใช้สื่ออุปกรณ์เทคโนโลยีดิจิทัลในการแสวงหาความรู้และการจัดการเรียนการสอนของครูสร้างบรรยากาศสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนเพื่อการเรียนรู้โดยอุปกรณ์และสื่อที่ทันสมัย และ 4) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมุ่งเน้นกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เข้าร่วมกิจกรรม และผู้สนใจโดยจัดกิจกรรมนำเสนอแบบนิทรรศการและบนเวทีเพื่อรับการวิพากษ์ และเสนอแนะจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขพัฒนาผลงานวิจัยให้สมบูรณ์และเกิดคุณค่า

เอกสารอ้างอิง

- ธนัญญา วุฒิวนิชย์. (2563). รูปแบบการนิเทศที่มีประสิทธิผลต่อการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนเทศบาลวัดท่าสะอาด อำเภอมือง จังหวัดเชียงใหม่. วารสารการศึกษาและการพัฒนาสังคม, 15(2), 302-314.
- บรรดิษฐ์ ม่วงอ่อง. (2563). การพัฒนารูปแบบการนิเทศ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูโรงเรียนอนุบาล สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. ใน ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- บันลือ พลฤกษ์วัน. (2557). แนวพัฒนาการ อ่านเร็ว - คิดเป็น. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). วิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สุวีริยาสาส์น.
- บุศรินทร์ ใจวังโลก. (2563). การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบชี้แนะสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาความสามารถการจัดการเรียนรู้สำหรับครู. ใน ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.

- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพมหานคร: บริษัท พิมพ์ดี จำกัด.
- ปิยะธิดา ช่างประเสริฐ. (2565). การพัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูที่สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, 17(1), 98-106.
- โรงเรียนเขาดงกรรจวิทยา. (2567). รายงานการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา (Self-Assessment Report) ปีการศึกษา 2566. สระแก้ว: โรงเรียนเขาดงกรรจวิทยา.
- วัชรวิภา เล่าเรียนดี. (2556). ศาสตร์การนิเทศการสอน และการโค้ช การพัฒนาวิชาชีพ: ทฤษฎีกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ. (พิมพ์ครั้งที่ 12). นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2550). การวิจัยเชิงปริมาณ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). คู่มือการปฏิบัติงานสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา. กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ).
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2555). แนวทางการจัดหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร: เอส พี เค เปเปอร์ แอนด์ ฟอรัม.
- อารี บัวแฝง. (2563). การนิเทศการศึกษามีความสำคัญอย่างไร. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2559). การวิจัยด้านการจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. วารสารวิจัยเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน, 3(1), 2-6.
- อุทุมพร จามรมาน. (2554). โมเดลคืออะไร. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เอกชัย อ้ายมาน. (2562). รูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามแนวคิดการศึกษา 4.0. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการนิเทศการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- Anello, F. R. (2017). Behaviors and Attitudes of Teachers and Principals Concerning Effective Supervision. In Doctoral dissertation of Education. University of Massachusetts Amherst.
- Glickman, C. D. et al. (2014). SuperVision and instructional leadership: A developmental approach. (9th ed.). New York: Pearson.
- Goldhammer, R. et al. (1980). Clinical supervision: Special methods for the supervision of teachers. (2nd ed.). New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Joyce, B. R. & Weil, M. (2009). Model of Teaching. Upper Saddle River. New Jersey: Pearson Education.
- Musaazi, J. C. S. (2018). The theory and practice of educational administration. London: Macmillan.
- Nadler, L. (1990). Corporate human resource development. New York: Van, Nostrand Reinhold.
- Willer, D. (1996). Scientific sociology: Theory and method. Englewood Cliff, New Jersey: Prentice-Hall.